

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний аерокосмічний університет ім. М.С. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою
Національного аерокосмічного
університету ім. М.С. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»
Заступник голови вченої ради
О.В. Гайдачук
«21» лютого 2018 р., протокол № 7

**ПРОГРАМА
ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ**

для здобуття освітнього ступеня бакалавра
на базі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста
(нормативний термін навчання – на 2 курс)

зі спеціальності

053 Психологія

(освітня програма Психологія)

у 2018 році

Харків
2018

ВСТУП

Додаткове вступне випробування для здобуття освітнього ступеня бакалавра на базі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста зі спеціальності **053 Психологія** (освітня програма **Психологія**) відбувається відповідно до «Правил прийому на навчання до Національного аерокосмічного університету імені М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» в 2018 році» у формі індивідуального письмового фахового іспиту, який приймає екзаменаційна комісія з певної спеціальності (освітньої програми), склад якої затверджується наказом ректора Університету.

До фахового іспиту входять питання за темами:

- біологічні основи розвитку людини
- особливості розвитку психології як науки
- етапи розвитку психіки; свідомість та діяльність

Перелік питань за темами наведений у програмі.

Критерії оцінювання знань

1. Результат додаткового фахового іспиту визначається за 100-бальною шкалою. При отриманні вступником 60 балів та більше він допускається до вступного випробування.

2. Додатковий фаховий іспит складається з 50 тестових завдань. Кожна вірна відповідь оцінюється в 2 бала. Загальна сума визначається кількістю виконаних завдань.

1. Питання за темою «Біологічні основи розвитку людини»

Коротка характеристика комплексу наукових дисциплін вхідних у біологію. рівень організації живих систем. Основні методи біологічних досліджень.

Закономірність дії екологічних факторів на живі організми. Основні середовища життя організмів. Екологічна характеристика виду і його популяційна структура. Біогеоценоз і його структура. Біогеоценоз і екосистема перетворення енергії в біогеоценозах. Аграцинози. Біологічні ритми організмів.

Поняття про еволюцію. Розвиток еволюційного учення. Основні положення еволюційної теорії Ч. Дарвіна. Криза дарвінізму на початку ХХ століття. Синтетична гіпотеза еволюції.

Спадковість і мінливість організмів. Генетика, методи дослідження. Закономірність спадковості. Гени як цілісна система. Взаємодія генетики і умов навколишнього середовища. Мутаційна мінливість, типа мутація. Генетика популяцій. Основи селекції і біотехнології.

Багатоклітковий організм – інтегрована система. Організм багатокліткових тварин та регуляція його функцій.

Значення спадковості у пристосованні організму до умов навколишнього середовища. Пристосування до високого тиску, температури середовища, умов харчування, радіації та інших факторів.

Функціональний стан організмів у різних умовах середовища. Функціональний стан - як систематична реакція. Загальна класифікація функціональних станів. Динаміка функціонального стану і стану втоми.

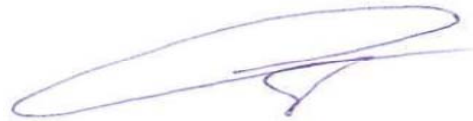
Література

1. Основы общей биологии. Под ред. Э. Либберта. М.: Мир, 1982
2. О. Солбриг, Д. Солбриг. Популярная биология и эволюция. М: Мир, 1982

3. Биология. Под ред. Ярыгина В.Н. М: Медицина. 1984
4. Максименко С.Д. Основы генетической психологии: Навч. посібник. – К.; НПЦ Перспектива, 1998.
5. Психофизиология. Учебник для вузов. – СПб, 2001.

Питання склав

док. біол. наук, проф.

Садиков Г.М.

2. Питання за темою «Особливості розвитку психології як науки»

Проблема предмета психології. Психологія як наука про душу. Психологія як наука про свідомість. Загальна характеристика методу інтроспекції. Психологія як наука про поведінку. Психологія як наука про психіку і психічні явища. Етапи становлення вітчизняної психології. Основні напрямки і школи радянської психології.

Місце психології в серед інших наук. Психологія як природнича та гуманітарна наукова дисципліна. Місце психології серед наук про людину. Психологія і філософія. Психологія й історія. Психологія і соціологія. Психологія і педагогіка. Психологія і медицина. Галузі психології. Значення загальної психології. Роль математичних знань у психології. Специфіка науково-психологічного знання.

Загальні відомості про нервову систему. Роль центральної нервової системи в протіканні нервово-психічних процесів. Мозок, психіка й поведінка людини. Значення кори головного мозку в регуляції поведінки людини. Поля Бродмана. Первинні, вторинні і третинні зони кори головного мозку. Функціональна асиметрія мозку. Функції лобних долей. Мозок і свідомість. Проблема психофізичного паралелізму. Поняття про рефлекс.

Генетичні корені психології. Взаємозв'язок психічних і соматичних процесів. Визначення психіки. Гіпотеза про виникнення чутливості як першої форми психічного відбиття. Еволюційний підхід до аналізу психіки тварин. Подразливість і чутливість. Адаптивне значення психіки. Спосіб життя й особливості психічної організації тварини.

Література

1. Сергєєнкова О.П. Загальна психологія. – Київ.: «Центр учбової літератури», 2012.
2. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии. – СПб, 2001
3. Кочемировская Е.А., Жидко М.Е. Введение в общую психологию. – Х., 2002.
4. Смирнов А.Г. Практикум по общей психологии: Учебное пособие. – М., 2002
5. Максименко С.Д. Загальна психологія. - Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2000

Питання склала

канд. псих. наук, доц.

Барінова Н.В.

3. Питання за темою "Етапи розвитку психіки. Свідомість та діяльність"

Визначення психіки. Гіпотеза про виникнення чутливості як першої форми психічного відбиття. Еволюційний підхід до аналізу психіки тварин. Подразливість і чутливість. Адаптивне значення психіки. Спосіб життя й особливості психічної організації тварини.

Стадії і рівні розвитку психіки і поведінки тварин. Становлення нижчих форм поведінки та сенсорної психіки. Інстинктивна поведінка і її характеристика. Внутрішні і зовнішні фактори інстинктивної поведінки. Загальне уявлення про ключові подразники. Розвиток індивідуально-мінливої поведінки і перцептивної психіки в тварин. Навички і процес навчання. Проблема інтелектуальної поведінки тварин. Теорії розумної поведінки тварин: інстинктивистський підхід, теорія Йеркса, теорія Келера, теорія Бюлера, біхевіористський підхід, теорії вітчизняної психології. Функціональна схема Анохіна. «Ручне» мислення.

Порівняння психіки людини і тварин – основні відмінності. Поняття про вищі психічні функції. Системна організація вищих психічних функцій. Суспільний характер діяльності людини. Знаряддя праці.

Проблема виникнення свідомості. Роль спільної трудової діяльності людей у розвитку свідомості. Етапи розвитку і структура свідомості. Напрями розвитку свідомості. Властивості свідомості: активність, ясність, обсяг, безперервність. Особливі стани свідомості. Язык, свідомість і мова. Способи комунікації у тварин. Можливості оволодіння знаковою мовою у вищих приматів. Перша і друга сигнальні системи. Функції мови. Мова як «знаряддя знарядь». Культурно-історичний підхід. Відмінності мови та язика.

Принцип активності в психології і фізіології. Категорія діяльності в психології. Принцип єдності свідомості і діяльності. Структура індивідуальної діяльності людини. Мотив, мета і задача в структурі діяльності. Діяльність, активність, поведінка. Основні види діяльності людини. Класифікація потреб і мотивів. Основні механізми регуляції дій і операцій. Автоматизовані дії, їхнє виникнення і формування. Навички. Роль несвідомого в психічному житті людини. Розвиток уявлень про несвідоме.

Література

1. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии. – СПб, 2001
2. Солсо Р. Когнитивная психология. – СПб, 2002.

3. Маклаков А. Общая психология. – СПб, 2000.
4. Максименко С.Д. Загальна психологія. - Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2000
5. Сергєєнкова О.П. Загальна психологія. – Київ.: «Центр учбової літератури», 2012.

Питання склала

канд. псих. наук, доц.

Літвінова В.Я.

Завідувач кафедри 707

Гульман Б.Л.

Програму розглянуто й узгоджено на випусковій кафедрі психології (707)

Протокол № 6 від «15» січня 2018 р.

Програму додаткового вступного випробування для здобуття освітнього ступеня бакалавра на базі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста зі спеціальності **053 Психологія** (освітня програма **Психологія**) узгоджено науково-методичною комісією Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» з галузей знань *Культура і мистецтво*, *Гуманітарні науки*, *Соціальні та поведінкові науки* й *Управління та адміністрування*

Протокол № 4 від 05 лютого 2018 р.

Голова НМК 4

к.т.н., доц.

Н.В. Доценко